

La vida a una platja abans de l'arribada del cos mort de Partènope

PROSES
DEL CAIENT

POL VOUILLAMOZ

PREMI DE POESIA VENTURA AMETLLER 2023

1984 POESIA

Autoria: Pol Vouillamoz

Títol: *Proses del caient*

Editorial: Edicions 1984, Barcelona 2024

99 pàgines

Proses del caient, el primer llibre de poesia de Pol Vouillamoz, és una obra que traspasa els límits de la pàgina escrita. Després d'un primer poema, el títol del qual recorda els quatre primers cants de l'*Odissea* ("Telemàquica"), i de dues cites de W.B. Yeats i Albert Roig respectivament, el llibre s'obre amb una acotació per part de l'autor. I em permeto de fer servir aquest terme teatral perquè la intenció del poeta és que llegim el llibre amb l'acompanyament musical que ens proposa, com si fos un dramaturg que indica quina és l'atmosfera que s'ha de crear en escena i el seu lector ideal fos el director que ha de respectar la seva proposta: "(*Cal llegir Proses del Caient mentre sonen les peces indicades sota el títol de cada secció.*)". Per a cada part del llibre, ens suggereix una música diferent: *Nunc dimittiis*, d'Arvo Pärt, *Danse macabre*, de Camille Saint-Saëns, *Jeux d'eau*, de Maurice Ravel i *Le carnaval des animaux*, de Saint-Saëns de nou. És per aquest motiu que no ens és gens estrany que Vouillamoz, format a l'Institut del Teatre, s'hagi atrevit a portar el seu llibre a escena, dins el marc del festival Poesia i +.

Tampoc no és un llibre clàssic de poesia, perquè, a excepció de la segona part, no està escrit en vers sinó en prosa. Això no significa, tanmateix, que no hi hagi un rigorós treball amb el llenguatge i la imatge, així com amb la tradició, en què la literatura i la cultura clàssiques hi tenen un pes important. A l'inici de *Proses del caient*, ens trobem amb un fragment de l'*Enciclopedia Italiana Treccani*, signat per Olga Elia, en què s'explica que, segons les *Argonàutiques*, d'Apol·loni de Rodes, Odisseu no es va deixar endur per l'encanteri del cant de les sirenes i aquestes van haver de sacrificar-se. Una d'elles, Partènope, va arribar a la desembocadura del Sebetos i, en trobar-la, els habitants li van donar sepultura i li van dedicar diversos sacrificis anuals. L'arribada del cos de la sirena a aquell indret va motivar el naixement d'una ciutat amb el seu nom, i aquest és l'origen de Nàpols. A *Proses del caient*, Vouillamoz imagina, de forma molt suggestiva, com era la vida d'aquests habitants abans de l'arribada de Partènope, i ho fa a través de la narració mínima de la vida de cinc personatges: el Vell Xorc, l'Astrònom, el Jove Amant, la Jove Amant i el mariner.

“Forallibre”, un neologisme creat per Vouillamoz i que fa gala del seu interès pel treball amb el llenguatge, funciona a mode de pròleg. La veu, que s'expressa sota un *nosaltres*, parla sobre els misteris del món, que és canviant, ple de morts i naixements, com si fos un text críptic que els éssers humans teixeixen i desteixeixen al llarg de la història i sempre ens capfiquem a desxifrar. Per això, diu aquesta veu, “el flux d'estrelles i les blanques llums blanques, per això potser poemes i poetes”. D'entre els imperis i ciutats que neixen i s'esfondren (un dels exemples que utilitza la veu de “Forallibre” per il·lustrar el món canviant), al poeta de *Proses del caient* li interessen les capes d'història que amaga la ciutat de Nàpols. A la primera part del llibre, ens presenta la vida dels personatges, i el fet que aquesta secció s'intituli “Símbols” no em sembla pas anodí, ja que es podria relacionar amb el missatge que transmet la veu de “Forallibre”: “Tots aquests símbols a descloure ¿qui els ha clos?”. Aquests habitants anteriors a la fundació de Partènope també es pregunten pel sentit del món que els envolta i lluiten contra la seva ignorància, com si haguessin de desxifrar tots els símbols, i incapaçs d'entendre'ls des de la raó, es veiessin abocats a la bogeria. Després que les ones del Mediterrani facin surar el cos de la sirena (que és el que trobem a la segona part del llibre), la seva arribada a la costa on rau el Vell Xorc embogit representa per a aquests habitants una nova oportunitat de donar-li un sentit al món, de fer-se'l seu, de crear els

CAR ACT ERS

seus símbols i que algú altre es preguntí “Tots aquests símbols a descloure *¿qui els ha clos?*”.

Andrea Pereira